

**Partij voor
de Dieren**

Schriftelijke vragen ex. Artikel 47 RvO Vergunningen nieuwe stallen, o.a. in Montfoort

Geacht College van Gedeputeerde Staten,

De fracties van Volt en Partij voor de Dieren hebben begrepen dat er meerdere vergunningen zijn afgegeven voor het (bij)bouwen van (mega)stallen binnen onze provincie, voor het houden van vee en mogelijk andere agrarische activiteiten. Zo worden er op moment van schrijven nieuwe stallen gebouwd in de gemeente Montfoort, waaronder een varkensflat die uitbreidt van 12.000 naar 18.000 varkens. RTV Utrecht maakte hier een rapportage van op dinsdag 31 oktober.¹

Volt en de PvdD vinden dit zeer opmerkelijk. De afgelopen tijd werkt de provincie aan verschillende plannen om een transitie binnen het landelijk gebied te realiseren. Stikstofdepositie willen we voorkomen en verminderen, natuur willen we herstellen en versterken, en de omslag naar een duurzame, diervriendelijke en natuurinclusieve landbouw willen we versnellen en stimuleren. Het verlenen van vergunningen voor nieuwe stallen is wat Volt en PvdD betreft hier niet dienend aan, en zeer waarschijnlijk contrair. De significante vertraging die Nederland oploopt door het uitblijven van een nationaal landbouwakkoord en de aankomende verkiezingen maken het al niet makkelijk. En het uitblijven van duidelijkheid omtrent de ondersteuning voor het uitvoeren van het (Utrechts) programma landelijk gebied evenmin.

Maar de problemen zijn helder: de natuur verkeert in een alarmerende slechte staat terwijl milieuschade, biodiversiteitsverlies en klimaatverandering een wezenlijke uitdaging is voor onze samenleving. De huidige plannen van de provincie wijzen niet voor niets op een transitie naar een nieuwe manier van werken en inrichten van ons landelijk gebied. Het zou logisch zijn om dan nu pas op de plaats te maken en ondanks de onduidelijkheid vanuit het Rijk en vigerende bestemmingsplannen van gemeenten geen activiteiten te vergunnen die de maatschappelijke problemen vergroten en de noodzakelijke oplossingen bemoeilijken.

Volt stelt daarom de volgende vragen:

1. Vergunningen en/of ontheffingen
 - a. Hoeveel vergunningen en/of ontheffingen (obv de Wnb of anderszins) zijn er bij de provincie ingediend, en hoeveel heeft de provincie Utrecht afgegeven (positief beschikt), tussen januari 2020 en 31 oktober 2023, voor aanvragers die voornemens waren veestallen te bouwen? Het gaat hier om ruimte voor zowel nieuwbouw als uitbreiding en/of aanbouw. Wij verzoeken u in uw antwoord onderscheid te maken tussen type stallen, te huisvesten dieren, en bouwkosten;
 - b. Hoeveel aanvragen voor vergunningen en/of ontheffingen (obv de Wnb of anderszins) tbv de realisatie van nieuwe (of uitbreidingen van bestaande)

¹ <https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3649775/waarom-boeren-in-montfoort-nog-steeds-uitbreiden-zonder-nieuw-beleid-uit-den-haag-kan-iedereen-zn-gang-gaan>

veestallen zijn er op dit moment door de provincie ontvangen? Wij vragen u in uw antwoord onderscheid te maken tussen ontvangen, ontvankelijk verklaard, en in behandeling genomen;

- c. Gebaseerd op ervaring en recente aantallen, hoeveel nieuwe aanvragen verwacht GS te ontvangen de komende 6 maanden?

2. Realisatie

- a. Hoeveel stallen zijn er tussen januari 2020 en 31 oktober 2023 daadwerkelijk (bij)gebouwd binnen onze provincie, en om hoeveel m² gaat het hier, uitgesplitst per type dier?
- b. Kan GS een overzicht geven van het aantal bedrijven en gemiddeld aantal gehouden dieren per soort tussen januari 2020 en 31 oktober 2023 in onze provincie: dus melkveebedrijven, pluimveebedrijven, varkensstallen, geitenstallen, etc.

3. Extern en intern salderen:

- a. Is GS op de hoogte van het feit dat agrarische ondernemers stoppende boeren opkopen, en de stikstofdepositieruimte en mogelijk ook fosfaatrechten inzetten voor hun eigen bedrijfsactiviteiten?
- b. Hoeveel boerenbedrijven zijn er opgekocht door andere boerenbedrijven tussen januari 2020 en 31 oktober 2023, binnen onze provincie?
- c. Hoe duidt GS deze vorm van extern salderen en hoe verhoudt dit zich tot de ambities van GS met betrekking tot het benutten van (mogelijk) vrijkomende stikstofdepositieruimte en fosfaatrechten?
- d. Is het mogelijk om extern te salderen zonder meldingsplicht of vergunningaanvraag bij de provincie? Zo ja, is GS voornemens hier wat aan te doen, en wat zouden de mogelijkheden kunnen zijn?
- e. Hoe duidt GS het feit dat er bedrijven vergunningsvrij intern kunnen salderen en dat de provincie dus mogelijk geen zicht heeft op toename van aantal dieren en bouw van nieuwe stallen of de uitbreiding van stallen in onze provincie?
- f. Kan GS aangeven hoeveel bedrijven op basis van intern salderen het aantal gehouden dieren hebben uitgebreid (bv op basis van emissiearme stallen) of die zijn omgeschakeld van de ene soort naar een andere soort gehouden dieren (bv van koeien of varkens naar pluimvee of paarden).
- g. Kan GS bevestigen dat de omvang van veehouderijen de laatste jaren toeneemt wat betreft aantal gehouden dieren, terwijl het aantal boerenbedrijven afneemt (toenemende schaalvergroting bedrijven)? Hoe duidt GS dit feit?
- h. Op basis van welke emissieverlagende technieken mogen boeren op dit moment vergunningsvrij intern salderen? Hoe onderhoudt GS contact hierover met gemeenten?
- i. Houdt de provincie zicht op de effecten op milieu, bodem en water bij intern salderen en extern salderen (zoals bijvoorbeeld bij een uitbreiding van 12.000 naar 18.000 varkens zoals beschreven door RTVUtrecht of bij de overstap van een soort dieren naar een andere soort)? Zo ja, op welke manier? Zo nee, waarom niet?

4. Relatie met gemeenten:
 - a. Wat voor gesprekken voert GS met gemeenten rond vigerende bestemmingsplannen die ontwikkelingen toestaan die mogelijk niet passend zijn binnen toekomstig provinciaal beleid voor het landelijk gebied, waaronder nieuwe veestallen.
 - b. Hoe trekt GS met gemeenten op om te voorkomen dat vergunningen die heden worden verleend, de implementatie van toekomstig beleid voor het landelijk gebied bemoeilijken, en kostbaar maken (bijv. bij uitkoop boeren).
 - c. Is GS voornemens gemeenten te vragen melding te maken van elke aanvraag voor de bouw van nieuwe of de uitbreiding van bestaande stallen bij de provincie?
5. Relatie met toekomstig beleid
 - a. In het licht van de provinciale opgave op het gebied van verduurzaming, het vereiste terugdringen van stikstofuitstoot, en de transitie in het landelijk gebied (o.a. via het UPLG), hoe beoordeelt GS de bouw van de varkensflat bij Montfoort (uitbreiding tot 18.000 varkens)? En meer algemeen, hoe duidt GS het vergunnen van veestallen in het kader van huidige beleid, en beleid in ontwikkeling, waaronder het UPLG en de omgevingsvisie?
 - b. Vindt GS ook dat gezien de bovenbeschreven uitdagingen en problematiek, en beleid dat in ontwikkeling is, het logisch zou zijn om op dit moment geen vergunningen te verlenen voor activiteiten die binnen toekomstig beleid voor het landelijk gebied en de natuur, mogelijk niet passend (meer) zijn?
 - c. Is GS voornemens agrarische ondernemers die de afgelopen jaren een vergunning voor stallen hebben verkregen, waar forse investeringen tegenover staan, te compenseren indien uit toekomstig beleid blijkt dat de vergunde activiteiten (deels) moeten worden beëindigd? Hoe duidt GS in dat geval de doelmatigheid van haar beleid?
 - d. Met oog op het aankomende UPLG, zou GS willen overwegen om een stop op vergunningen in te stellen voor veestallen en andere agrarische activiteiten die schaarse stikstofdepositieruimte innemen, ook (maar niet enkel) als die verkregen is middels intern of extern salderen? Welke juridische en beleidsmatige mogelijkheden heeft GS hiervoor?

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw aandacht en de beantwoording van bovenstaande vragen.

Hoogachtend,

Amos de Jong, Volt

Jesseka Batteau, PvdD